

DOPISY

DOPISY LAICKÉHO SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA

Z našich pramenů

P. Silvestr M. Braitto OP

Kurs následování Krista (převzato z *Na hlubinu* roč. VI 1931)

8. část: Božský učitel

Kdo by dnes neučil, kdo by bližního nepoučoval? Rozlezo se těch samozvaných „učitelů“ po vlastech našich! A jak vážně si hledí svého řemesla. Čím více si lidé odvykají poslouchati učitelského hlasu Církve, tím více si na ně vyjíždějí celé roty moralizujících ochránců veřejné mravnosti, vlastenectví a pokrokovosti. Přední čeští spisovatelé se pasovali na katechety československé církve pokrokové.

Mnoho jest moudrosti v hlavách učených a ještě jednou tolik jest těch, kteří by chtěli své vědění i nevědění rozdávati. Jest to neuctivý začátek vážného článku, ale věru, není to myšleno žertem. Krize učitelského úřadu jest krizí úřadu, jenž se nechce již učiti od prvního a nejlepšího Učitele, od Toho, Jemuž říkáme Božský Mistr.

Učitel podle své definice jest ten, jenž chce dáti něco, čeho druhý nemá. A tak jest základní podmínku všeho učitelství a mistrovství, aby učící něco měl, aby měl více než ti, které chce učiti. A aby především měl to, čeho potřebujeme základně k životu, aby měl všechno to, čeho potřebujeme jako prostředků, čeho se nám nedostává, co ještě neumíme, nebo neumíme dobře.

A tak jest Ježíš Kristus prvním učitelem, protože zjevil nám to, co viděl v lůně Otce svého. Protože nám zjevil samého Boha, protože nám zjevil tajemství, jež by se lidský rozum ani neodvážil tušiti, protože nám zjevil to, k čemu by lidský rozum jenom v několika šťastných jedincích a to ještě po dlouhé době a ne bez omylu přišel. Každý, kdo přichází k bližnímu s pravdou, jest jeho dobrodincem. Kristus přinesl Pravdu nejvyšší, Pravdu samu, protože on byl Pravdou. Přinesl pravdu pro všechny okolnosti lidského života, přinesl světlo, pravdu, bolesti, smrti, oběti. Přinesl pravdu celému životu, přinesl mu pravdu nejvyšší, protože cíl nejvyšší. Jako učitel se smí k lidstvu přiblížiti jedině ten, jenž ví, co jest život, jenž zná jeho nedostatky a jenž dovede a zná život zkrášliti, zařídit, osvětliti. Kristus uměl ještě více, protože On život posvětil.

Vzor pro nás. Mnoho jest učitelů, kteří ničeho nemají a přece stále se vmlouvají, důležitě se tváříce, v úřad učitelů, stále se národu a vě-

řícím nabízejí k tomu, aby byli jejich učители, a zatím jim jde, jak sv. Pavel praví, o to, aby ostříhali duchovně či hmotně ovečky Boží. Nepřibližujte se k lidem, jestliže jim nemáte čeho dáti. Odstupte zavčas, jestliže jste se vydali ze všeho, co jste měli. Jinak budete másti lidi, jinak je budete krmiti bludy, nebo prázdnotou. Slovo pro mladé, pro začátečníky, aby se neodvážili stávat se učiteli dříve, než jsou sami načerpáni, než jsou sami plni. Naplněme se dříve a pak teprve, z plnosti, možno rozdávati. Kdejaký mládeneček a i mládenečci theologičtí chtěli by hned psáti učené traktáty theologické. Cvičiti se můžete, ale nikoho tím netrapte! Ježíš byl dokonalým učitelem, protože rozdával z plnosti, protože byl mořem moudrosti, a tak každé Jeho slovo bylo dobrodiním, bylo darem. Všichni, kdo cítíte v sobě povolání býti učiteli lidstva, připravte se svědomitě, poctivě na tento úkol. Až budete postaveni před slovo, bude již pozdě, snažiti se mu porozuměti, z něho čerpati.

Kristus byl plný pravdy a proto mohl učiti. Ale jeho Pravda hořela Láskou. Mnozí jsou plni pravdy, mnozí by měli světu co říci, ale jejich srdce jsou ztuhlá, zledovělá. Neumějí učiti, protože nemají lásky. Láskavelova si vyžaduje řady nejrůznějších ctností. Láska k těm, kteří mají býti učenými, musí dáti sílu k trpělivosti a hlubokou pokoru. Pokoru, aby ten, kdo učí, dovedl se skloniti k poučovaným. Jest to stavovská ctnost učitelů, protože nemožno učiti, aniž bychom se s výše nesklonili k těm, kteří nemají to, co jim chceme dáti. Jenom tato pokora dovede nám vnuknouti správnou metodu, jenom ona dovede nás vytrhnouti z pyšné osamocenenosti, jež se nechce s nikým děliti o výsledky. Jenom pokora – láska pohne učící k trpělivosti s poučovanými. Ježíš Kristus jest vzorem nedostižným a nedostižitelným v lásce, pokoře a trpělivosti v učitelství. Aby nám přinesl pravdu svou, celý život v bídě, strádání ztrávil. Hledal všechno, co potřebovalo pravdy jeho, chodil za hledajícími, žízničícími dušemi, vytrhoval je z jejich bludů, povrchností, až i život dal za Pravdu nejvyšší. Jeho trpělivost v učením byla nezměrná. Stále a stále musil vysvětlovati lidem tvrdé šíje a nechápavých mozků své nejzákladnější myšlenky a přece stále a stále se vrací ke svým zásadám, trpělivě jim učí lid, v pokoře se sklání k prostým, neučeným, on, Moudrost sama!

Byl Láskavel sama a přece byl učitelem pevným a statečným.

Věděl, že se Jeho slova dotýkají mocných tohoto světa, že se dotýkají těch, kteří obsadili stolec Mojžíšův povrchností, lží, ulpěním na liteře, věděl, že si popudí proti sobě ty, kteří si osobili právo na Boha na

pravdu jeho, a přece sáhl smělou rukou do dračího hnízda. Sáhl směle a směle vystoupil proti těm učitelům, kteří převrátili zákon Páně. Nebál se, že bude obviněn z pohoršení a z porušení lásky. Láska není němým přihlížením, jak někdo tone a vzpírá se, aby byl zachráněn, láskou není nečinně přihlížeti k tomu, když tento tonoucí ještě jiné s sebou strhuje do víru a do zániku. Kristus vystoupil proti farizeům, kteří znetvořili myšlenku Boží, kteří zastřeli myšlenku lásky Boha Otce, kteří ze Zákona učinili jho nesnesitelné, kteří z náboženství učinili formalismus nejhnusnějšího zrna a směru. Není láskou slabost, není láskou ustoupiti před těmi, kteří mají v držení statky nejsvětější a zaprodávají je.

Proto neustoupil Kristus ani před nebezpečím, že bude obviněn z nedostatku úcty ke stáří. Sv. Tomáš, který pojednává o tom, obšírně odpovídá, proč Kristus i proti starším lidu se postavil, proti „úctyhodným“ šedinám farizeů, velekněží a zákoníků. Dodává, že stáří si nezaslouží úcty jenom pro stáří, nýbrž pro mravní vznešenost a cenu. Jaká útěcha pro všechny mladé všech dob, kterým od věků vytýkají a budou vytýkati nevděk a neúctu ke stáří. Stáří samo nedává právo, aby mělo pravdu proti všem a proti všemu, aby ji mělo za každou cenu. Stáří samo nemá práva, aby všechno obsadilo, drželo, aby především zuby nehty drželo zoufale pozice jenom proto, že jest staré. Ne stáří, ale pravda rozhoduje.

Pravda jest dobrodiním a proto není v právu, kdo pravdu má, kdo jest jejím opatrovníkem, komu byla svěřena, komu byly svěřeny schopnosti, možnosti k hlásání pravdy, k učení nevědomých, a nečiní toho. Takové jednání jest vlastně krádeží, jest olupováním lidstva. Ježíš Kristus, protože měl Pravdu nejvyšší, protože byl ale též Láskou a Pokorou nejvyšší, otevřel své Srdce dokořán všem, proto veřejně učil, proto všem lámal chléb života. A když věděl, že Mu není hned rozuměno, podal své učení v podobenství, jež se snadno mohla uchovati pro pozdější osvětlení a osvětlení. Neskrýval se svou naukou, jako tolik starých i dnešních filosofů, kteří tak učí a mluví, aby zůstali na své bohorovné výši. Tak odsoudil Ježíš všechny tajné nauky, všechna tajná učení, jež se chtějí i dnes kryti pláštíkem Kristovým. Kristus veřejně učil, všem dával chléb pravdy, jak sám prohlásil před Pilátem. Proto každý, kdo pravdu má a komu schopnost k jejímu hlásání byla dána, jest ve svědomí jako křesťan zavázán, neurčí-li mu jinak Pán, aby mluvil: Běda mi, kdybych mlčel!

Křesťan byl dokonalým učitelem a proto nepsal. Živé slovo jest vždy ideálem Církve. Nezaložil Kristus svou církev, aby její kněží psali, ný-

brž kázati poslal Ježíš své apoštoly. Kázání přímo působí na duši, mocněji vryvá se do duše, praví svatý Tomáš. Proto učíme, abychom vryli pravdy do duše. Když se k tomu používá přirozeného prostředku, t. j. síly slova, síly doteku dvou duší, jak tomu jest mezi učícím a poučováním, jest to dokonalejší, než když se postupuje písmem, jež nepůsobí tak bezprostředně. Psaným slovem nikdy neobsáhneme celého bohatství pravdy. Slovo psané je takřka uvěznuje. Duch slova, duch pravdy, dech, abych tak řekl, pravdy se zřetelněji, ostřeji a věrněji odráží v živém slově. Protože Kristus sám volil tuto cestu a tuto cestu ukázal apoštolům, co chtějí úzkoprsí predikanti přísahající jenom na literu? Neklaníme se písmenům jako buddhisté, neodvážíme se výroků Arabů z Psychariho: Cesta setníkova: „Všechny potoky krve nevyváží jedné kapky inkoustu!“

Kristův příklad jest útěchou a silou všem, které Bůh poslal, aby kázali, aby učili. A jenom ti, kteří jdou v Jeho šlépějích, kteří čerpají z Něho plného, kteří na Jeho lásce k duším se zapalují, kteří se učí od Něho, jenž byl tichý a pokorný srdcem, kteří opření o Něho silou Jeho se vztýčují proti lži, přetvářce, prostřednosti a povrchnosti, jen ti jsou pravými učiteli, jen ti se mohou klidně přiblížit se svým slovem k duším.

Prosby o modlitby

a) obecné (převzato z OPuscula):

- ... za magistra řádu fr. Bruna Cadore
- ... za pražského arcibiskupa kardinála Dominika Duku OP
- ... za otce provinciála fr. Benedikta OP a bratry zastávající provinční oficia

- ... za projekt přestavby pražského kláštera
- ... za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ... za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ... za naše bratry studenty ve Francii
- ... za znojenské mnišky, které hledají nový příbytek
- ... za projekt kláštera mnišek v Praze-Lysolajích
- ... za zdar jednání provinční rady LSSD a volbu nového provinčního moderátora
- ... za Postupovy v jejich těžké životní situaci
- ... za těžce nemocnou dvouletou Anežku a další nemocné příbuzné sestry Zdislavy z LS v Jirkově

b) speciální (MS Plzeň):

- ... za našeho otce biskupa Františka
- ... za naši diecézi

... za naše zemřelé členy známé i neznámé
 ... za naše nemocné členy
 ... za naše členy, kteří se nemohou dostavovat na společná setkání
 ... za naše členy, kteří s naším MS nejsou v kontaktu
 ... za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
 ... za našeho řádového asistenta otce Prokopa
 ... za bratry v plzeňském konventu
 ... za farnost u Panny Marie Růžencové v Plzni
 ... za farnosti všech našich bratří a sester
 ... za našeho adoptovaného syna Udaye Kumara Gallelu
 ... za otce biskupa Anthony Poola
 ... za kurnoolskou diecézi

Přejeme hojnost Božího požehnání:

Narozeniny

Terezie Pázralová 27.12.1930
 P. Augustin Prokop 27.12.1952

P. Jan Rajlich 30.12.1981
 P. Tomáš Pospíšil 31.12.1983
 Jeroným Ježík 4.1.2011
 Mons. Dominik Duka 7.1.1972

Časné sliby

P. Jan Rajlich 28.12.1978
 P. Tomáš Pospíšil 30.12.1980
 † Miloš Martin Aul 31.12.1986
 Markéta Aulová 31.12.1986
 kard. Dominik Duka 6.1.1969

Úmrtí

† Marta Lucie Vacková 27.12.2007
 † Zdeňka Česlava Černá 28.12.2004
 † Marie Kateřina Jandová 29.12.2008

Věčné sliby

P. Augustin Prokop 4.12.1976

Svátek

Otilie Pánková 13.12.
 Adelaída Holubová 16.12.
 † Marie Kateřina (Ricci) Jandová 4.1.

**Všem čtenářům přejeme požehnaný advent
 a radostné prožití Vánoc!**

Příští schůzka MS bude **8. ledna 2013** od 16 hod.

DOPISY - informační měsíčník laiků O.P. Vydává Laické sdružení sv. Dominika - Místní sdružení Panny Marie Růžencové, Jiráskovo nám. 30, 301 54 Plzeň; <http://pmr.op.cz>; e-mail: j.horacek@centrum.cz.

Pouze pro vnitřní potřebu. Neprodejné. Odpovědný redaktor Jan Vincenc Horáček.

Příspěvky zasílejte na výše uvedené adresy. Redaktor si vyhrazuje právo příspěvky upravovat a krátit.